

טיב הקהילה

י"ל ע" קהילת שחתי בבית ד' אויף אידיש

משיגת מינוי ורמון התורה

חבר ומועצת התורה והאמונה של ח"א

טיב

המערכת

סם חיים

מען דערציילט בדרך הלצה, אז איינמאל האט א מגיד משיגט געלאזט וויסן פאר זיינע צוהערער, אז ער וויל אויפהערן לאזן הערן דרשות וויבאלד ער זעט נישט דערין קיין שום תועלת, זעענדיג אז קיינער פירט נישט זיינע ווערטער אויף למעשה. האט אים איינגעפון פון די צוהערער געזאגט: זאג נישט אויף, ממש לעצטנס האב איך געהערט ביי דיין דרשה אז צו לערנען א בלאט גמרא פארן דאווענען איז א גרויסן תענוג, און עס אזוי ווי א קאלטע מלעול סאדע שבת נאכן עסן טשאלענט – פון דעמאלטס און ווייטער, בין איך מקפיד יעדן שבת צו טרינקען א מלעול סאדע נאכן טשאלענט...

אין די פרשה פון די וואך זענען מיר ביי די פעלקער פון די וועלט, אז ווען די אידן האבן געוואלט דורכגיין דורכן לאנד פון די קינדער פון אדום, האט משה געשיקט שלוחים צום אדומיטשן קעניג כדי אים איבערגעצוהרן אז ער זאל מסכים זיין זיי אדורכצולאזן זיין לאנד. די שלוחים דערציילן אים איבער אלע מיטמאכענישן וואס די אידן האבן מיטגעמאכט ביז דעמאלטס, און ווי מיר האבן געשריגן צו אונזער באשעפער, און ער האט צוגעהערט אונזערע תפילות, מכה די ברכה וואס יצחק האט געבענטשט יעקב 'הקל קול יעקב' (באשייט נ.כ.).

די כוונה פון משה איז געווען, צו ווייזן-סאכן די הארץ פון מלך אדום, און אים אנטווארענען אז ער זאל וויסן אז אויב ער וועט אונז מאכן שוועריגקייטן, האבן מיר די מעגליכקייט צו דאווענען צו השי"ת און ער וועט נקמה נעמען פאר אונז פון אדום.

אבער דער איבער-חכם אנשטאט זיך צו לאזן בעטן, האט ער געשיקט זאגן צו משה רבינו: 'לא תעבד בי פן בתרוב אצא לקראתך' (במדבר כ. יח) און רש"י אים פארשיי: אהם מתנאים בקול שהורישם אביהם אפרתם ונצטק אל ה' וישמע קלנו' (במדבר כ. טז), ואני אצא עליכם במה שהורישני אבי ונצל תרבה תהיה' (באשייט נ.כ. טז).

אט דאס איז א פירונג וואס איז פאסיג פאר א נ"א, אז אנשטאט צו ארויסנעמען מוסר און זיך מעורר זיין, מורא צו האבן פונעם אויבערשטן, האט ער זיך געלערנט דאס וואס ער האט זיך געוואלט לערנען. דאס וואס די אידן האבן אים געזאגט, איז אריינגעגאנגען ביי אים פון איין אויער, און איז ארויס פונעם צווייטן אויער, אבער אין דער זעלבער צייט האט ער פארשטאנען אז אויך ער האט יעצט א געלעגנהייט זיך צו ריינען אין די אידן.

און דאס איז פאר אונז א געוואלדיגער לימוד, אז ווען עס שטייט א גמרא רבא און איז מעורר אריינשיקט קינדער זיך צו שטארקן אין תורה און אין מצוות, ליגט אויף אונז א פליכט אים גוט אויסצוהערן, און לאזן די מוסר רייד אריינגעדינגען אין די טיפישע פון אונזערע הערצער, און זיך נישט פירן אזוי ווי וועגט נישט וואס די מוסר רייד האט אים נישט אנגערירט אפילו אויף א האר, און ער האט עס נאר גענומען אויף צו ווערן נאך מער בייזוויליג.

און דורכדעם וועלן מיר זוכה זיין, אז די תורה זאל זיין פאר אונז א סם חיים א געווייזן פון לעבן, און נישט פארקערט, דאס וואוילע.

(עפ"י טיב התורה – חקת)

טיב

הפרשה

די תכלית פון א צרה משעבד צו זיין לבו לשמים

והיה כל הנשוק וראה אותו וחי

אין די וואכענדיגע פרשה לערנען מיר איבער די פרשה פון די ברענגענדיגע שלעג וואס איז געקומען צו כלל ישראל, און די צעה וואס הקב"ה האט געטוישט פאר משה רבינו אז מען זאל אויפהענגען קופערנע שלעג אין די מדרב און דורך זיי וועט מען געהיילט ווערן.

עס איז באקאנט דער מאמר ח"ל וואס רש"י ברענגט אראפ אין די פרשה: ויח נחש ממת או מחיה; נאר, פירט אויס רש"י, אז ווען כלל ישראל האט געקוקט אויף די נחש האבן זיי זיך דערמאנט פון הקב"ה און ווי עס איז דער לשון פון רש"י: אמרו רבותני וכי נחש ממת או מחיה, אלא בזמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשקדין את לבם לאביהם שבשמים היו מתרפאים ואם לאו היו נמוקים.

אז מען איז זיך מתבונן אין דער מאמר ח"ל קען מען ארויסלערנען א שטארקער יסוד אויף די היינטיגע וועלט. עס איז זייער גלויב היינטיגע צייטן, אז אויב עס געשעט עפעס צו א איד וועט ער מיינן זוכן א סתלה ווי אפצושפערען אן יען הרע אדער אנדערע סתלות האפענדיג אז דאס וועט אים ארויסנעמען פון א דבר צרה.

אז מען קוקט אריין בפשטות אין די פרשה קען עס אויסזען ווי אויך דער אויפהענגען א נחש אין די מדרב און קוקן אויף איר איז געווען א סתלה וואס הקב"ה האט געגעבן פאר'ן כלל ישראל, אבער ח"ל זענען אונז מאלה אין נ"י – אז די כוונה פון דער קופערנע נחש גיט א פארזיכערונג סארט סתלה אז מען זאל קוקן אויף די נחש און זיך היילן דורך איר – נאר עס ליגט אין איר די כוונה – אז מען זאל דערוועקן דאס הארץ לאבינו שבשמים און זיך דערמאנען פון אים און דערוועקן אז ער פאדערט פון אונז עפעס אן תשובה טון און זיך דערנענטערן צו אים.

דאס דארף זיין א לימוד פאר אונז אז ווען עפעס באטרעפט אונז חלילה, אפילו אז עס איז גוט אז מען איז געקומען מיט סתלות און עס איז דא געוויסע סתלות וואס זענען מקובל פון פריערדיגע אבער מען זאל געדענקען דער יעקב פון די יאך און דאס איז אז די צרה איז א געקומען מיט אים צויל צו דערוועקן דעם מענטש צו תשובה און צו מעשים טובים און צו קרבת אלוקים ווי די גמרא זאגט אין שבת [דף נה]

<<< הבשן קין עמוד ב' |

פען קען הערן שפועס'ן און דרשות פון מורנו ורמון שליט"א – אין א עקסטערע נופער אידיש: 073-2951321 לשה"ק: 073-2951320

טיב הודעות

י"ל תוספת הודעות י"ל תוספת י"ל תוספת י"ל תוספת

טיב ד'השגה'ה

מעשיות אויף השגחה פרטית על פנין חזק לייזעט

א באשערעכע כיבוד - קואט אייביא אן!

ווען מיין שוואגער האט מיר דערציילט איבער די נעטע נייעס אז עס איז משט יעצט געבוירן געווארן ביי אים א פרישער אינגל אייניקל, איז צו מיין שמחה נישט געווען קיין גרעניץ.

מיין שוואגער - מיטוועמען איך לעב זייער גוט - האט מיר איינגעלאדענט צו די ברית און געזאגט אז ער וויל אז איך זאל באקומען איינס פון די חשובע כיבודים אבער ליידער האב איך עס גענומען אפזאגן.

מיט א שטיק צייט פריער איז מיין פרוי און די פרישע יולדת געווען פארמישט אין א שווערע און א פארפלאנטערע ארבעט סכסוך, און די געמיטער צווישן די ביידע איז געבליבן אפגעפרעמדעט און אנגעצויגן.

"איך וועל קומען צו די ברית ב'ס'ה, אבער א כיבוד קען איך נישט נעמען ווייל...". מיין שוואגער האט מיטגעטראגן די קריגעריי און עס פארשטאמען. די אנגעצויגעניקל האט אים געשטרעקט, אבער ער האט עס אנגענומען, און נאך דעם וואס איך האב אים אפגעזאגט האט ער איבערגעגעבן דעם כיבוד פאר א צווייטן.

איבערדערייילנדיג די געשעעניש פאר מיין בני ברית איז ארויפגעקומען אויפן טיש די געשפרעך דערוועגן, און איך האב אידעלגעהייסן פארגעסלאגן אז אפשר יעצט איז א ראטזאמע צייט צו ענדיגן די סכסוך.

"ווייסט דאך בזמן שמחה - גי איד באזוכן...".

מיר פירן האט געטראכט דערוועגן, און א טאג דערויף האט זי עס אנגענומען. זי האט פארקוקט אויף די אומאנגענומעניקל און איז אריבער ווינטשן פאר די יולדת מזל טוב.

גענו ווי זי האט זיך געראכטן איז דער מזל טוב ווינטשעריי געווען א שעת הכושר, און די אייז האט זיך געבראכן און מען האט אנגעהויבן רעדן וועגן די אלטע פרשה. ווי עס געשעט אייביג איז אזעלכע פעלער איז דער באלאן גרעסער ווי די זאך אליין, און ווען מען רעדט זיך צונויף ווערט מען געווארן אסאך זאכן וואס מ'האט נישט געוואלט ביי יעצט, און מען האט שלום געמאכט.

נישט נאר האט מען שלום געמאכט, נאר מען איז ארויס פון די באגעגעניש ווי אלטע נעטע חברים.

יעצט איז מען האט שוין געלעבט גוט, האט מיין שוואגער געטראכט אז יעצט קען ער מיר יא געבן די כיבוד, אבער אז ער האט שוין געהאט מכבד געווען א צווייטן האב איך עס נישט געוואלט נעמען.

איך בין געקומען צו די ברית מיטעוואלטן די שמחה פון מיין שוואגער. מען האט אנגעהויבן דער 'ברית' און דער איד וועמען מען האט מכבד געווען מיט די כיבוד איז נישט געווען דארט.

עס איז געווארן שפעט, מען האט שוין נישט געקענט ווארטן. זענענדיג אז קיין איינער איז נישט דארט האט מען מיר מכבד געווען מיט דער כיבוד.

א מינט נאך דעם וואס די ברית האט זיך געענדיגט, איז דער איד געקומען צוגיין מיט געניילטע טריט, עס האט זיך ארויסגעשטעלט אז איינער האט אים אפגעוואלטן דארט.

ער האט געהערט אז די ברית איז שוין געווען און עס אנגענומען באהבת אבער מיר האבן געזען אין דעם א סייעתא דשמיא אז דער כיבוד וואס איז געווען באשערט פאר אונז איז אנגעקומען צו אונז.

הרב אברהם יצחק הכהן שניאורסון

די פארענטשטעטע פון שניאורסון'ס ספר דין אברהם
פון מעשיות פון השגחה פרטית זאל שיקן צו ר' סשה
סמאלס אין קוקי: 15326817922

ע"א אין יסודין בלא הטא און זיך נישט זוכן ארויסצודרייען פון די ריכטיגע נקודה און עס אנטהנגען אין זייטיגע זאכן אדער שטעלע ווירקזאמע וועגן און אויסלאזן די יעקב ציל פון די סיבה פארוואס א צרה איז געקומען צוגיין אויפן מענטש.

מען דערציילט אויפן חפץ חיים אז ווען ער האט זיך געטראפן א מחלה אדער א מיתוש ביי אים אדער ביי די בני המשפחה איז ער נישט געלאפן גלייך צום דאקטאר, נאר איידער ער איז געגאנגען צום דאקטאר פלעגט ער זיך איינשפארן אין א צימער און האט זיך דארט מתבודד געווען א שטיק צייט, און נאר נאך דעם וואס עס איז אריבער א שטיק צייט און ער האט געמאכט א השבון געפן און מתפלל געווען אויף די צרה איז ער געגאנגען צום דאקטאר.

בעצם איז דאס א פירוש'ע גמרא אין מסכתא ברכות [דף ה' ע"א] אז וואס אדם שישורין באין עליו ויפשט במעשיו - אויב א מענטש זעט אז עס קומט אויף אים יסורים זאל ער מפשפש זיין אין זיינע מעשיות.

די גמרא איז מסביר דארט אז אויב ער האט מפשפש געווען און נישט געטראפן אין וואס עס אנטווענגען זאל ער עס תולה זיין אין ביטול תורה אבער דאס איז זיכער אז מען דארף מפשפש זיין אין די מעשיות.

עס איז דא דרונט אין מפשפש זיין אין די מעשיות. עס איז דא אומגען וואס דארפן נישט צו לאנג מפשפש זיין און טרעפן גלייך. דאנען איז דא אזעלכע וואס דארפן מער מפשפש זיין ביז זיי טרעפן, אבער דער צד השוה איז אז יעדער זאל זוכן ווייל דאס איז די מטרה פון יסורים.

אן עצה טובה פאר איינער וואס מושתעט זיך צו טרעפן א נקודה איז אז ער זאל עפענען א קיצור שלחן ערוך און אריבערגיין בלאט נאך בלאט און זען צו איז מקיים טעיע אדא דבני מיט אלע מפרשים אבער מען דארף עס טון ווייל דאס איז די תכלית פון יסורים וואס קומט אויף א מענטש, און אזוי לאנג ווי מען וועט נישט דערגרייכן די מטרה - קען תלילה זיין אז די יסורים זאל נישט אוועקגיין תלילה וחס.

עס איז באקאנט די ווערטער פון די גמרא אין ערכין [דף ע"ב] איבער די גרעניץ פון די יסורים אז אפילו עס איז א קליינעניק ווי עס איז דער לשון הגמרא דארט: עד היכן תכלית יסורין, אמר רבי אלעזר כל שארנו לו בגד ללבוש ואין מתקבל עליו, מתקבל לו רבא וצדא ואיתמיא רבי שמואל רבי נחמני גדלה מכל אמרוא נחמנו למזון בחמין ומזנו לו בצונן בצונן ומזנו לו בחמין וכו', מר בריה דרבנא אמר אפילו נהפך לו תלוק, רבא ואיתמיא רב חסדא ואיתמיא רבי יצחק ואמרי' לו במתניא: הנה: אפילו הושיט ידו לכיס לטול שלש ועל בידו שתיים ע"כ.

חלל זאגן אז אפילו קליינע קליינעניקן הייסט אויך יסורים.

די מטרה פון חלל מיט די גמרא איז לויט ווי דער בעשט'ק זאגט, אז ווי געשמועסט איז דער ציל פון יסורים אז דער איד זאל זיך דערוועקן צו תשובה, אבער אזוי ווי דער ציל איז בלויז דער זיך דערוועקן האט א איד די בריה אז ער זאל זיך אויפרייען ווען די יסורים איז נאך זייער קליין און ווייניג און ווען דעם רעכענען חלל אויס די דערמאנטע ביישפילן צו לאזן הערן פאר'ן איד אויך דאס איז יסורים און ער זאל זיך דערוועקן ווען ער שפירט זי.

אבער אויב דערוועקט ער זיך נישט וועט הקב"ה מוח ברענגען גרעסערע און ער זאל זיך דערוועקן פון איה, אבער אז מ'האט שכל פארמיידט מען עס גענוג פרי.

זאל הקב"ה געבן אז מען זאל זוכה זיין צו קענען דינען הקב"ה מוח רחובת הדעת און ניצול ויערן פון אלע סארט מכאובים און וויליאנ.

די פערשיידע פלאן זיך צו פארענטפערן וואס איז דאס דער "ספר מלחמות ה'?" רש"י איז שפירט אז דאס איז לישון פון "ספיר", דעריבער: "קישקשקש נסים שנגשו לזכותי" וספיר אז ווב וגו', און אזוי זעט אים אים איז געווען דענה הקדושה פון רבנו עובדיה ספורט. טייל נעמען אפערש אז דאס דער ספר תורה ודא אלשיך הקדוש און נאך, [זע אויך אבן עזרא רמב"ן און חזקוני].

פון די אנדערע זייט, איז דער אור החיים הקדוש וצוקל זייער וויסא דהיאלא קומענדיגע ערב ש"כ ט"ז (תמוז) פערש דער פסוק כפשוטו, אנטפלעקנדיג פאר אונז אן אוועקדעליכער סוד כפשוטו של עצם אז אויבן אין היסא איז דא פארן איבערשטן א פסעציעלן ספר וואו עס ווערן פארשייבן אלע "מלחמות ה'", ווייל דער הכתיב פון אלע מלחמות אויף דער וועלט איז פאר זינט פון די שטח, וועלכע זענען אנגעטוישט דערשענען פון די פעלקער, אזוי ווי דער איבערשטער האט געזאגט צו די אבות זע אדאט.

און די ספרים דורשיש זענען מרמז אן אודאי ווערן אלע אייגענשייבן און טא דעם הימלישן ספר, אויך אלע "מלחמות ה'" וואס אידישע קינדער פירן אין אינעם מלחמה הייב, וואס דאס איז גרעסער ווי אלע מלחמות אינאיינעם וואס זיין דער הייליגער חובת הלבבות שרייבט (שער ה' פ"א) אז אלע שווערע מלחמות וואס דער מענטש קענסטען און שטארקט זיך קעגן זיין יצר הרע ווערן אלע אויך אויבן, און ווערן פארשייבן אין פיערע איבעם ספר "מלחמות ה'" וועלכע איז אפן פארן כסא הכבוד.

נאכדעם דערפון האט דער הייליגער רבי ר' ירחמיאל זון פון דער יחידה קדושה געזאגט וצוקל געזאגט (תורת הרבי ר' ירחמיאל דף פה) אז אויך איבן איז דער מענטש חלה געשטריכען געווארן און איז אריינגעפאלן אינעם גען פונעם יצר, ווערט נאך אלץ פארשייבן אינעם ספר "מלחמות ה'" אלע מלחמות פארן פארמעסטן וואס ער האט געקענסטען און געפאלטענעט שוין דער יצר הרע דא דורכגעפאלן. ווייל און עס מערסטען פעלעק טוט דער מענטש חלה נישט לויפן דריטעט זיין און דורכפאלן נאר ער פארשט און ער שלאגט זיין און אנהייב אינדייניג שווערע און ביטערע זיכטונען פון די איינגעדינגען פונעם יצר וואס יאגט אים נאך ביטערליך, ביז ער איז עס מער נישט גענוגשטאנען און איז נכשל געווארן און געזינדערט רח"ל. אז וועט אבער צוליב דעם נישט דערלייגן אלע מלחמות וואס ער האט געקענסטען און אוועקגעשטופט פון יצר הרע און דורכגעפאלן, און ער איז אנגענוגט צו באקומען זיין פולן שכ פאר טא דא מלחמות און זי וועלן אים נאך אויך ענדליך צוריקברענגען בתשובה שילמה ווען עס וועט קומען זייער צייט צו ווערן פארברענגט פאר השי"א אינעם ספר "מלחמות ה'".

שטיינעדיג אזוי איז די היסק ווערענדיג היצן, ווען די כוחות פונעם סטרא אהרא גענוג זיין אזוי שטארק. - לערנט אז דער הייליגער אז"ל (מס' מלכות ס' תמוז וואו פ"א ופ"א) אז די חדשים פון תמוז און אב גענוג אנגענוג זיין, אזויגן אז דעריבער איז יעצט דער פאסירע צייט בביתנו ה' למצות ה' (קולתו ה' ד.) אז מ'האט זיין דער ענין פון שמירת העיתים.

דעריבער לאמיר זיך שטארקן און אנטרעטלעך, צו קענסטען פון שטארקטע קענען דעם יצר הרע וועלכע לאקערט אונז נאך, אינעם דור פרוץ וטווח פון עקבא דמשיחא. ווען עס איז וועגאן יסגא און עס

מלחמת ה' -

מלחמת היצר

על כן יאמר בספר מלחמת ה' את וזה בספר וגו' ט"א

באדויערן איז דאס ציערונג און די חומות הקדושה שטארק געפאלן. ווייל פונעם דור המבול ביז יעצט, איז נאך נישט געווען אזא שווערער דור פרוץ וואס עס טרעפט זיך אוועלכע שווערע און שרעקליכע נסיונות וועלכע טוען נאכאין אונזער נפש און נשמה וועלנדיג איינשלינגען דאס גאנצע קדושה רחמנא ליצלן, סבית וסחור, און עס האט שוין היינטיגע צייטן דערגרייכט מענטש און קענישענע... דורך פארשידענע טראגע און קליינע מאשיגען, און מיט טאן און פארשידענע קליינע שווערע ערפינדונגען וואס דער סטרא אהרא טרעפט אים חדשים לבקרים וועלנדיג אריינברענגען אלע שמוץ און אומווערענדיקט פון די גאנצע וועלט און די הייליגע אידישע ווערענען און מוחות זאל אונז דער איבערשטער דארטענעק סתם וקסמנעם וואס אנשטאט און דאס הארץ און סח זאל זי ויחל ו' א וואוינען פאר די הייליגע שכינה ווערן זיי גרויס היכלות פון טוטאח און קליפות.

אידישע קינדער זענען שוין אבער צוגעוואוינט פון לאנגע דורות פון אונזערע עלטערן און זיידעס קדושים און תוהרים וועלכע האבן זיך מוסר נפש געווען אויף "מלחמת היצר" - מלחמת היצר, פון שמירת העיונים און שמירת בדי הקדושה. צו הרטן אונז און אונזערע הייליגע קינדערלעך מיט א שמיחה מצליא און דורך אכטונג נעבן אייפן חילון תחת יסוד, וועלן מיר מלחמה זיין גבורה ה' אין אלע מלחמות ה' אמן.

עס האט דעריצילט הגדול רבי משהל דוד סאלאוישיקשיץ זצ"ל ראש ישיבת בריסק א געוואלדיג מעשה וואס ער האט אליין מיטגעהאלטן:

אין דע קהלה פון די וועלט-מלחמה, ווען די וועלט האט גענומען אלע ערווישען איז געווען א תשובה בחר, וועלכע איז געווען א יד אלקים און אפגענוגט פון זיג, וואס איז די וועלט צייט און אלע ארומ אים איז געווען צוהרית, איז ער געווען און בית המדרש הארטיג און לערנען, און האט זיך אינגאנצן נישט וואוינט געמאכט פון דער פחד און מרמז אויך ווען מחוץ תשלב תרב ומתקדים איהם (דברים לב כה), און אלע פסוקי פסחא מצינו.

נאר איין פסוק האט אים געגעבעט און קאפ: "מחוק יך ה' ויחלל עס האט דעמאלטס געווערענע וואונער, צוליב דער מאגל און עסן וואס האט זיך געשאפן צוליב די מלחמה און האט געהאט א השפעה אויף ערשטענס טיילן פון די וועלט.

אבער אויך פאר אונז דעם שווערן קשיא האט אונזער בחר דער דיק נישט צוגעלאזט און עס איז אים שטערן אינעם עבודת הקדש. פון דער האט זיך דערהייבן איבערן שווערן וועג, וואס און זיך געשטארקט איבער אלע שווערעקייטן און נישט פארלאזט דעם בית המדרש, נאר ווייטער אנגענוגען מיטן לערנען מיטן נאגנן כח. - פון זיין ווייט איז עס געווען 'כאל' עס אלע פלעגט נעמען... עס איז נישט קיין מלחמה.

איינער פון די אידן וועלכע פלעגט אפן קומען און קענען 'שטובל' האט זייער רחמנות געהאט אויף דעם בחר, וועלכע איז געווארן שוואכער און שוואכער פון טאג צו טאג נישט האבנדיג געקענט צו עסן, איז אנגענומען צו אים אים אים געפרעגט:

- זאג נאר בחורל ביסט

נישט ווענעדיג?

זייער ווענעדיג... האט דער בחר אויסגעשניגן, פון זיין גרויס שוואכקייט.

איבן אזוי, קום אהיים מיט מיר, און לוחעט עסן אינאיינעם. אסאך האב און נישט זיך צו דערלאנגען, און אונזערע צייטן, אבער זיך האב גענוג דיר צו קענען זענען און פארליכטערן אויך דיר!

עס טוט מיר לייד! האט דער בחר געענטפערט פארן הארציקן ווענערשאן, אויך מיר דיר אבער ערקלעך, און האב מיר אונטערגענומען פון ווענעריי אן, א שטארקע קבלה אין שמירת עינים און און וועל נישט אריינגיין אין פרעמדע הייזער, וואו עס דרייען זיך פרויען און מיידלעך! דעריבער קען און נישט קומען מיט דיר!

האט דער בחר דעריבער און פארוואנדערט געווארן הערדיג זיינע ווערטער: איז דער יעצט דער צייט צו פארנוען רומקייט? וואו עס וועט נישט עסן, וועטסן חלילה אויסגיין פון הערליך!

נישט וואס צו ערדן! האט דער בחר שטרענג אפגעפסקט. און גיי נישט אריין אין קיין פרעמדע רח"ל זאל און וואס זאל זיין!

זי נישט קיין שטות! דו וויסט דאך אז די שווערע מלחמה בושעוועט מיטן פולן קראפט, און קיינער וועט זיך נישט אומקוקן אהין זיך מוסר נפש באוואגן א שטיקל ברייטע און וועל הייסן מיין ווייב און מיין טעכטער אז זי זאל זיך פארשטעקן אין א זייט ביז דו וועט ענדיגן יעצט. און יעצט פארום קיין נישט, ווייל ווער וויסט צי אן עטליכע שעה ארומ וועלן זיך וואס זאל זיין א פנעם האבן דיר צו נעמן!

זיין גרויס וואונדער, האט דער בחר נישט צוגעשטימט, און טראג זיין גרויס שוואכקייט און שרעקליכע וועג, האט ער געזאגט: איך דאמק זיך טיף הארציק אויף דין שטאהרציגקייט, אבער מיין גדר וועט נישט ברעכן! איך בין פארזיכערט אין די חסדים פון דער גרויסער באשעפער, אז ער וועט מיר נישט פארלאזן צוליב מיין חומרים און דער וועט מיר נישט צושטעלן אז עס וועט וואס אויך דאך האבן!

דער איד איז זיך געגאנגען זיין וועג, און דער בחר איז געבליבן אין בית המדרש הונעדיג.

עס איז אבער דערוועגאנגען מער קיין סאך צייט - דעריצילט ווייטער ביז דער זצ"ל וועלכע איז דאס אלעס מיטגעהאלטן פונדערווייט, שילענדיג - און דער איד איז צוריקגעקומען אין בית המדרש מיט א טאגן אין האנט, און דערויף איז געלעגן דער גאנצער מאליציי צו וועלכע ער האט געוואלט לאדענען דער בחר צו קומען עסן ביי אים אינערהיים.

וואס איז געשען? האט דער בחר געפרעגט, ערשטינע. נישט לאנג צוריק דערגאנג, אונזעקעגאנגען צו א מיט א קלארע באשולום אז דו לאזט מיר דאן איבער, ווייטער הונעדיג, איבן איך קום נישט אהיים צו דיר עסן?

אין אהרנה נעמא: האט דער איד געענטפערט. אין האב פשוט רחמנות געהאט אויך דיר, טראכטנדיג אז דער בחר וואס דו טוטסט זיך פארזיכערן אין הש"ת! איבן אבער נאכנענט קיין עסן און טרינקען פאר דין אפגעשוואכטן קערפער, איז נעם דיר און עסן מאליציי. עס געווענערהייט און קערפער זיך [דער איד אבער נישט געשטען אין אכט, אז וואס דער בחר וואס דער בחר האט זיך פארזיכערט אין הש"ת דאס האט גענוג גענוג אז דער איד זאל זיך איבערשטארקט און אי ברענגט זיך צום בית המדרש...]

איבערדעם זאגט ערדן דער נעים זמירות
ישראל אין זיינע געזאנגען (לה, ט-א-)
"טעם וואו ים טוב ה' אשרי הגבר יחסה
בו. ירא את ה' מקדשי, כי אין מחסור ליראיו.
כפרים רשו ויעבד ודרשו ה' לא יחסרו כל
טוב!"

אסאך מענטשן פרעגן און ווילן וויסן: וויאזוי
קען מען זיין צו שטייט?
זיי ווייסן אבער נישט אז דאס שטייט קלאר
אריינגעשריבן אין אסאך הייליגע ספרים אז
"שירת הבורא" אין די בעסטע סטלה פאר
עשירות

אזוי ווי עס ווערט קלאר אנטפלעקט אין
הקטנו חורו וחקונו הקדשו (והקונו ח' דף 7) אז
דער חסד דערפון איז אז ער וועט איינער
וועלכע ברעקלט ברעקלעך, טוט דאס
אריינקייט אים נאכליפן ח'ל, נאר מען זאל
זייער שטראק אכטונג געבן און זיי נישט
דארטן. דארט וואו מען טאר נישט, עס

די מדה פון יוסף הצדיק איז מדה חסד,
און דעריבער האט ער זוכה געווען צו גרויס
רייכטיקייט, אזוי ווי עס שטייט אין פסוק
"ועבד יוסף ב' בחול רמ"ב (לביאשית טא)
ט"ז און אלע געלט פון אלע עקן וועלט איז
געקומען צו אים אין די וועגער-איינן.

יעדער דאס וואס מענטש איז זיך מדיח,
אפילו א קליין קבלה ווי צו אכטונג געבן מיט קדושה
און צניעות עפענט ער דערמיט דעם ציטור פון עשירות
לפנסה טובה ולכלכלה - אזוי ארויף פארקערט חלילה
זיך יעדן קליין פרצה דערין, ברענגט דער מענטש אויף
די דאס פארקערטע פון רייכטיקייט, רחמנא ליצל'.

די וואגע בלויז כוואליעס פונעם שטילן וואסער, האט
באהאלטן אונזער זיך א נאנצע לעבעדיגע וועלט וואס
האט זיך אפגעטון אונטער די וואסערן... די וועלט פון
די פילע טויזנטער און צענדליגער טויזנטער פיש.

די קליינע פישלעך האבן געשפייגען ארויף און אראפ
מיט פרייז, ווען פון גייט צו גייט אבאן זיי געגעבן א
שפרינג ארויף ביז ארבען, צום אנטפערלאך [פני הים]
וועלכע האט א בליק וואס עס טוט זיך אינדרויסן
און גלייך צוריק אריינגעווישען אין די טייפנישן
פונעם וואסער...

דארט אונטן, טיף אינעם ים באגעגענע זיי א טויזן
ערוואקסענע פיש, ווי עס וועט אים איז ער נאך
פונעם פריידיקן ווען פון די פיש... וועלכע איז נישט
צו אפט ארויפגעאנגען ארבען פונעם וואסער, נאר האט
געשטאק געוויסען ביים אונטערשטן טייל פון די
וואסער.

די קליינע און לעבעדיגע פישלעך האבן זיך געוואנדן
צום אלטן פיש, און אים געפרעגט:
"פארוואס קוסטעט נישט ארויף מיט אונג שעפן אביסל
פרישע לופט? דו וויסט נישט אפסאראס שיינע און
העליכע וואסן? דעריינט דארטן, אינעם העלעכען
פאראמטע וואס מען קען דארט זען? די נאלענע

ובשרי דוד עבדך נחמך

התלמיד שבח אולי כמה משה נחמך
עכשיו במחזורות חידושי מקובצות נכדו מאמר להשקפה, תורת מאירת עינים.
להבין תלמידים, להבין דעם מה שאמרם, וידע דעם פנינים מרתקים.

ספר תהלים

טיב החלילות

בידו משהלל כל מה להלכה
אויסגעשטעלט ווערט דער
האבן פאר אים משהלל ווערט
למען זיך ווארען צו

טיב הפנינים

אבות וזרעים ודוד ודודים
המשפחה איז ארבעת געבורות הבורא וזרעים
למדות טובות ואלהות אלה פאר בשר ודם
מחלוקת פנינים משהלל וזרעים
למדות טובות ואלהות אלה פאר בשר ודם

את הדג
די נפלאה הבנה ובעינין שליטה

קו הרושנות לכל ספר'י עמוד ט"ז: 0733-22-76-09
המקשרים • חזנים • מקשרים ללא עלות דמי משלוח

דעריבער איז מיר בעסטע צו בלייבן דא
אונטן אין די טייפנישן פון ים ווייט פון
די פילע סכנות וואס לאקערן איבער פיש
דארט אהין... - האט דער קלוגער פיש
אויסגעפרעט זיין 'דרשה'.

די 'חברה' יונגע פישלעך האבן טאקע
געהערט, אבער האבן נישט אנגענומען זיינע
ווערטער... נישט וואס מורא עס האבן!
האבן זיי א רויך אויסגעשריידן, דאס איז א
דריטער און ברייטער ים און מען קען זיך
גרינג אכטונג געבן פון אלע פישאכאפער! מיר
האבן א שליטה איבערן סעב און מיר וועלן
אכטונג געבן זיך צו היטן פון יעדן געפאר!

די פישלעך האבן זיך גלייך ארויסגעלאזט
אריין פונעם וואסער, וואו זיי האבן
אנגענוגט נייע שפילעדיגע 'חבורה', ביי מיט
לעבהאפט, און אלע טאנצן אינאיינעם, און
א רויזן זאך פול מיט געשמאקע שטיקלעך
ברויט און זיסע וואסער... נאך שניעל האבן
זיי אבער געכאפט, אז דאס איז נארינישט
א באטעלטע זאך, נאר א שטארקע און
קלוגע נעץ פון ערפארענע פישאכאפער,
וועלכע האבן ליכטיגערדיט געפאנגען פילע
און שיינע פיש!

אוי, ווי געריכט איז דער קלוגער פיש געווען,
ערנדיג צו אונז דארט אונטן - האבן זיי
געזאגט איינע צום אנדערן, אין די לעצטע
טעקנעס פון זייער לעבן, עס איז אבער
געווען צו שפעט...

דער נמשל שרייט פון זיך אליין: - מיר געפינען זיך
טיף באהאלטן אינעם אהלה של תורה, אפגעהיטן און
באשטעט בנפץ ובנפש פון אלע שאדנס און פנים
פונדוויסן.

נישט איינמאל, קומט דער יצר הרע אין געשטאלט
פון א שלעכטער חבר, חלילה אדער דורך אנדערע
וועגן פון איינער, אז לאדנט אונז איין מיט גרויס
הארציגקייט, און מיר זאלן מיטקומען מיט אים ארויף
א געשמאקע שפאציר איבער די גאסן, וואו מען קען
זען אוועקלעך שיינע זאכן...

אבער נאך טרעפט זיך דער מענטש, ווי ער איז
געפאנגען אין א שרעקליכע נעץ, ווען די הייליגע דעת
אין שכל ווערט פול מיט צומישענישן און פרינעסעס
געדאנקען... און נישט ווערט פול מיט דרוק און דראג
[הנה] פון נאכאין איין האוה נאך אנדערן, פון וואס
ווערט קיינסמאל גענומען... מען טרעפט זיך אין א
ספך און צומישעניש פון אדור לחשך... און דער נאנצער
נפשיאט פונעם מענטש הייבט אן וואקלען צווישן א
נימיטאליגע לעבן, פול מיט שטחא און דעת, צו א
הצומחודיע לעבן, פול מיט שטחא און חת וברא!

אומקומען זיך באצייטעט! אנטלויף אריין אינעווייניג
אזוי ווי שיעור נביא וואס איז נאמען פונעם
אריבערשטן (כ, כ): "לך עמי ב' המדבר, וסר
דלקי" - און דורכדעם וועט ער נאך זיין וועגן
אויסגעקריגט מיט גאלדענע אדומות אינעם הימלישן
ספר, וועלכע איז אפן פארן כסא הכבוד, דאס איז דער
"ספר מלחמות ה' - מלחמת היצ"ר!"

די ספעציעלע טעכעפאן ליניע צו באשטעלן די ספרים פון 'מכון טיב'

פון הנהג' רבי גמריאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 קלינגט אריין • באשטעלט • זעליוועי פרוי פון אפצאל - ביז צו אייער טעבול

shivti11@gmail.com

05276-10455 078-3331109 • ר' ישעיהו ז' ירושלים • טל:

יו"ר ע"י קהילה שבתי בבית ד' | ר' ישעיהו ז' ירושלים • טל: